

Aflevering 62– Een kraai met vertraging

Even geen thema deze keer, maar een echte luchtpostbrief, die mij voor wat vraagtekens plaatste toen ik hem onder ogen kreeg. Het gaat om een brief met een 'Vliegende kraai' erop en omdat we binnen onze vereniging iemand hebben die alles van deze beesten afweet, heb ik Rien Krijgsman om raad gevraagd.

Hij heeft met zijn kraaiencollectie onlangs geëxposeerd op de Dag van de Postzegel in Amsterdam en Rotterdam. In Rotterdam werd ook de 45^e Dag van de Aerophilatelie gevierd, ter gelegenheid van de zeventigste verjaardag van luchtpostvereniging De Vliegende Hollander. Dat de jury vol lof was over de collectie van Rien bleek niet alleen uit de hoge score (72 punten, Groot Vermeil), maar ook uit de bijzondere Ereprijs die hij mocht ontvangen.

De luchtpostbrief waar het om gaat vloog met de eerste geregelde lijndienst van de KLM van Amsterdam naar Kabul, in Afghanistan. Hij heeft een afstempeling Koog Zaandijk 15. IV. 1955 en een aankomststempel KABOUL 11.5.1955. De achterzijde laat nog een bijzonder stempel zien dat ter gelegenheid van deze vlucht uitgebracht werd. Dat geeft als datum 5

mei 1955 en die data deden mij fronsen. Hoe bijzonder was deze bijzondere brief dat de KLM er zo lang over deed om hem op de plaats van bestemming te krijgen? Dit was het antwoord van Rien Krijgsman:

"De kraaizegel van 25 cent was verplicht te gebruiken voor deze vlucht. Het was de tweede vlucht waarbij dit verplicht was. De Londen-Christchurch van 8 oktober 1953 was de eerste. Voor elke vlucht waarbij deze verplichting bestond waren deze zegels tot een bepaalde datum verkrijgbaar aan het loket.

Dit stond dan in een dienstorder ter zake. Voor deze vlucht was dat t/m 15 april 1955. Uiteraard zou een filatelist een voorraadjie van deze zegels kunnen hebben om die in de toekomst te gebruiken, maar de zegels mochten alleen maar gebruikt worden voor een bijzondere vlucht en waren niet geldig voor gewone frankering.

De vlucht zou oorspronkelijk op 18 april 1955 plaatsvinden. Het uitstel tot 5 mei 1955 kan verklaard worden omdat er b.v. technische problemen waren met het vliegtuig of omdat de benodigde vergunningen nog niet waren afgegeven.

Gebruikelijk was het dan dat de mee te geven post kort voor de oorspronkelijk geplande datum werd afgegeven en -zoals in dit geval- als de vlucht onverhoopt werd uitgesteld, de post op de postinstelling werd bewaard tot het moment dat de vlucht ook daadwerkelijk doorging.

Dat verklaart waarom het dagtekenstempel als datum half april 1955 draagt, terwijl de vlucht op 5 mei 1955 werd uitgevoerd." Toch blijft er dan nog wel een vraagje over: het aankomststempel geeft 11 mei: deed een vliegtuig er

zes dagen over om Kabul te bereiken? Die vraag leverde een paar weken later het volgende antwoord op:

Hallo John,

Zoals je al van Hans TSchroots hebt gehoord heb ik samen met hem de oorzaak van de vertraging van de openingsvlucht van de KLM van Amsterdam naar Kabul in Afghanistan van mei 1955 kunnen achterhalen.

Zoals ik al eerder had gemeld was de vlucht oorspronkelijk gepland op 18 april 1955, maar werd uitgesteld tot 5 mei 1955. Uit de Aero-philatelist nr. 5 van mei 1955 haal ik het volgende bericht:

Amsterdam-Karachi-Kabul

"De in het vorige nummer (v.d.Aero-philatelist) werd als datum voor deze vlucht 18 april opgegeven. Dit is uiteindelijk 5 mei 1955 geworden, daar de benodigde vergunningen niet eerder binnen waren. De eerste regelmatige dienst met passagiers naar Kabul heeft plaats gevonden op 9 mei; vertrek uit Karachi om 11.50 uur. De post is meegegaan met een z.g. technische vlucht die gepland was op 7 mei uit Karachi. In het bijzondere stempel van de P.T.T. was n.l. 5 mei opgenomen (en kon dus niet meer worden aangepast)

Daarom werd de post met deze technische vlucht vervoerd.

Het vervoer ging echter niet gemakkelijk. Het op 7 mei uit Karachi vertrokken toestel moest, na een tussenlanding in Kandahar, al spoedig terugkeren naar Karachi aangezien er in Afghanistan een waar noodweer heerste. Op 8 mei werd opnieuw gestart. Reeds voor Kandahar moest de gezagvoerder besluiten weer naar Karachi terug te keren, daar het niet verantwoord was met de Dakota door het noodweer, dat nog steeds woedde, heen te vliegen. Daarna werd de vlucht uitgesteld tot 10 mei. Om 5.19 uur lokale tijd (inmiddels dus 11 mei) vertrok de Dakota PH-DAU met gezagvoerder de Vries uit Karachi en bereikte veilig de hoofdstad van Afghanistan, Kabul."

Tot zover dus het artikel uit de Aero-philatelist, waaruit blijkt waardoor de vertraging is ontstaan. Ik hoop dat hiermee het raadsel, van het waarom het vliegtuig er zes dagen over deed om Kabul te bereiken, is opgelost.

*Hartelijke groet,
Rien*

U ziet het, alleen onderzoek brengt ons verder en stempels liegen soms.

John Dehé